

PORTA OBERTA

L'obsessió pel benefici

JOAN N. CASALS

Ex-president de PIMEC

Ningú pot negar que l'obtenció de beneficis és una condició essencial per a la bona marxa de l'empresa i que tot capital esmerçat en l'activitat productiva ha de procurar guanyar-hi. Però una cosa és perseguir el rendiment i una altra cosa, molt diferent, és viure amb l'obsessió pel benefici. Aquesta ofuscació de la qual caldrà parlar, és una actitud que s'ha anat posant de moda i ha agafat prestigi acadèmic. D'altra banda, però, s'està tornant en contra del mateix progrés econòmic. I això ja comença a ser perillós.

Convé aclarir que últimament aquesta creixent obsessió pel guany ha gaudit d'unes circumstàncies favorables per desenvolupar-se, la major part de les quals han estat fruit de la creació de nous productes financers d'alta rendibilitat i liquiditat i, també, de la progressiva liberalització dels moviments de capitals. D'aquesta manera, tot capital obsessionat pel rèdit ara pot deslliurar-se, cada dia més fàcilment, de tota inversió o col·locació en la qual es trobi esmerçat sense treure'n prou profit. Cosa que, per cert, passa molt sovint, pel fet que l'economia evoluciona ràpidament i el que ahir era un bon negoci avui es troba amb un excés de competència, o bé amb un canvi de moda. Arribat aquest cas, el capital obstinat pel benefici no tindrà cap escúpol de ser infidel i procurarà fugir d'aquest negoci per col·locar-se en un altre ocasionalment més rendible.

No és difícil endevinar, doncs, on es localitzen aquests capitals obsessionats i infidels. Probablement en trobaríem ben pocs dins del món de

les pimes, ja que aquestes no cotitzen en borsa i exigeixen capitals petits però molt lleials... malgrat que la política macroeconòmica espanyola ha fet que diversos industrials venguessin la seva empresa a fi de convertir-se en rendistes-financers. Puix és precisament aquí, al món financer, on trobaríem el gruix dels capitals obsessionats, infidels d'ofici i sovint mes rendibles.

Hom es pot fer, però, aquesta pregunta: els majors guanys, sobretot en èpoques de crisi, d'aquests capitals adelerats, d'on poden sortir? Ja que tot s'ha d'extreure necessàriament del sistema productiu, ja que no existeix cap altra font de guanys reals. Reals en el sentit de rendiments tangibles i no pas guanys nominals en diners. Però potser resideix aquí el secret -per no dir el peçat- d'un sistema econòmic, el nostre, que tolera que, mentre els capitals fidels de les empreses petites o familiars hagin de suportar les inclemències de les crisis, en canvi uns altres capitals deslleials, gràcies a llur obsessió pel lucre, puguin gaudir d'un tracte preferent... Com si amb això es volgués premiar la inconstància i la volubilitat que, paradoxalment, no fan més que perjudicar l'activitat productiva, que requereix molta formalitat i perseverància.

És evident que l'esmentat deliri pel guany en el fons no pot ser bo pel país, ja que aquesta grollera filosofia un dia pot arribar a imposar-se a tots els capitals, grans i xics. I aleshores, tots plegats, obsessionats pel benefici, acabaríem per menysprear el que encara ens queda del nostre teixit industrial i fins i tot per renunciar a ser mai més el que havíem estat fins fa poc.